

Cestovní zpráva ze studijní cesty do USA

Účel cesty: studijní pobyt na pozvání Czechoslovak Genealogical Society International,
St. Paul, Minnesota

Trvání cesty: 11. – 30. října 2007

Zprávu podává: PhDr. Lenka Matušíková, I. oddělení Národního archivu

PhDr. Eva Drašarová, CSc., ředitelka SÚA Praha:

Zpráva ze studijní cesty USA

V rámci spolupráce mezi Národním archivem a Czechoslovak Genealogical Society International (CGSI), která započala před třemi lety při přípravě výstavy „Návrat ke kořenům“, jsem byla výkonným výborem společnosti pozvána, abych na výroční konferenci, pořádané ve dnech 17. – 20. října 2007 v Madisonu (Visconsin), přenesla část výstavy z roku 2005 a vystoupila se dvěma přednáškami. CGSI hradila všechny náklady na cestu a pobyt v USA.

Studijní cestu jsem zahájila pobytem v St. Paul-Minneapolis (Twin Cities). Zde jsem dne 15. října navštívila centrum pro dějiny přistěhovalců (Immigration History Research Center). Ústav byl založen v roce 1965 při fakultě svobodných umění minnesotské univerzity (College of Liberal Arts, University of Minnesota). Dnes je vlastně archivem, který spravuje uložené sbírky (dary jednotlivých rodin nebo zájmových skupiny a spolků) a také aktivně vyhledává další možné dárce. Celkem 5 km archiválií je umístěno v budově univerzitní knihovny (Elmer L. Andersen Library), archiv centra spadá pod její správu. Pracovník centra Daniel C. Nečas mne seznámil se strukturou archivu, jehož sbírky pocházejí z celých USA a z Kanady, s postupem při získávání přírůstků a se způsobem uložení různých typů písemností, knih, foto - a fono dokumentů a jejich zpřístupnění badatelské veřejnosti. V posledních 5 letech jsou inventáře zpracovávány pouze v elektronické podobě. Na závěr návštěvy mne kolega Nečas provedl archivními depozitáři, které jsou umístěny v tunelu vyhloubeném ve skále nad řekou Mississippi. S činností centra a pomůckami k fondům je možné se podrobněji seznámit na webových stránkách <http://www.umn.edu/ihr>.

Genealogická a kulturní konference CGSI (Czechoslovak Genealogical Society International 2007 Genealogical/Cultural Conference) se v roce 2007 konala ve dnech 18. – 20. října v Madisonu (stát Visconsin). Konference byla neoficiálně zahájena otevřením zmenšené podoby výstavy „Návrat ke kořenům“ (viz leták v příloze). Při přípravě výstavy byly se souhlasem a za podpory Národního archivu využity scénář a kopie některých písemností z výstavy v roce 2005. Návrhy 22 panelů byly vypracovány v Praze, konečná adjustace byla personálně i finančně zabezpečena CGSI. Vernisáže se zúčastnil také generální konzul České republiky v Chicagu Marek Skolil. V průběhu 3 dnů si výstavu prohlédlo asi 300 účastníků konference. Výkonný výbor CGSI mne požádal o úvodní slovo na téma „Sít českých archivů a méně známé archivní fondy vhodné pro genealogický

výzkum“ (The Czech Archives Network and Its Well-Known Holdings for Genealogical Research – text přednášky v příloze) a o přednášku o pramenech k českým dějinám po třicetileté válce, uložených v Národním archivu (Bohemia after the Thirty Years War: Historical Sources Deposited in the National Archives in Prague – text přednášky v příloze). CGSI uvažuje o zveřejnění obou přednášek tiskem.

Studijní cestu do USA jsem zakončila pobytem ve Washingtonu. CGSI pro mne připravila návštěvu Národního archivu (National Archives and Records Administration – NARA – program celé návštěvy v příloze) dne 26. října 2007. Celodenní program byl zahájen ve „staré budově“ archivu v centru Washingtonu seznámením s dějinami archivu a prohlídkou prostor určených pro styk s veřejností. V přízemí budovy jsou umístěny rozsáhlé studovny s přístroji na čtení mikrofilmů. K vyhledávání příslušných mikrofilmů (především sčítání obyvatelstva – census) slouží badatelům jmenně rejstříky v tištěné podobě i na internetu. Kopie z mikrofilmů si badatelé pořizují sami. Všechny studovny jsou vybaveny kopírkami. V dalších patrech budovy z roku 1937 jsou badatelný určené ke studiu originálních písemností, opět s možností kopírování, pokud dá k tomu službu konající personál souhlas.

Součástí „staré“ budovy archivu jsou výstavní prostory (se zvláštním vchodem), kavárna a obchod s upomínkovými předměty. Veřejnosti jsou trvale zpřístupněny nejstarší písemnosti týkající se vzniku USA (rotunda) a zvláštní, interaktivní expozice, představující jednotlivá období ekonomického, společenského a politického vývoje USA, jak jej dokumentují písemnosti v archivu uložené. Zároveň je vysvětleno poslání archivu a způsob péče o svěřené fondy.

Nová archivní budova na okraji města byla otevřena na konci 90. let minulého století. Také zde jsou velké studovny, knihovna, archivní depozitáře a pracoviště konzervátorů. V přízemí budovy je několik přednáškových sálů, kavárna a malý obchod s upomínkovými předměty. Navštívila jsem mimo jiné studovnu map a plánů, kde mi kolegové předložili staré katastrální mapy a ukázali mi způsob jejich uložení v depozitáři. Posledním bodem celodenního programu byla návštěva konzervačních dílen s ukázkami písemností a způsobu jejich konzervace a restaurování. Materiály a kontakty získané na jednotlivých pracovištích jsou přiloženy k cestovní zprávě.

Poslední den pobytu (29. října 2007) jsem spolu se svými hostiteli, manželi Pavelkovými, navštívila budovu velvyslanectví České republiky ve Washingtonu, kde nás přijala vedoucí administrativního odboru, paní Nora Jurkovičová. Společně jsme paní

Jurkovičovou informovali o průběhu konference v Madisonu. Zajímala se také o činnost CGSI a formy spolupráce s Národním archivem.

V Praze dne 14. listopadu 2007

.....

PhDr. Lenka Matušíková